

EUGENIUS TERTIVS.

tionis S. Fridiani Lucensis, creatus... Martii, An. Dom. 1154. coronatus eodem anno die Dominico 8. Kal. Aprilis. Sedit in Petri Cathedra menses 11. dies 14. Creavit Cardinales 9. Obiit Romæ in Monasterio S. Andreae, & Gregorii in Clivo Scauri, 3. Kalend. Martii, anno 1154. & Laterani sepultus. Vacavit sedes diem 1.

EUGENIUS TERTIVS PONT. CLXIX.
ANNO DOMINI MCLXIX.

Eugenius III. Italus, ex oppido Montis Magni, Diocesis Pisanae, in provincia Hetruriae, Petrus Bernardus antea vocatus, Abbas Sanctorum Vincentii, & Anastasii ad Aquas Salvias. Creatus 6. Kal. Aprilis, anno 1145. Vixit annos 8. menses 4. dies duodecim. In tribus ordinationibus mense Decembri factis, creavit Cardinales 27. Obiit 7. Idus Julii, anno salutis 1153. Corpus ejus ante aram maximam in Basilica Vaticana conditum est. Vacavit Sedes dies 21.

I. Canonizatio S. Henrici primi Romanorum Imperatoris.

Hujus Sancti Festum agitur die 14. Julii.

Edita A. D. 1152. EUGENIUS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI: Venerabili fratri Egelberto Episcopo, & dilectis filiis Canonicis Bambergensis Ecclesiae, Salutem & Apostolicam benedictionem.

Insuper Pontificis de inquirenda vita S. Henrici per Legatos Apostolicos.

Icut per literas, & Nuncios vestros vobis mandasse meminimus, venerabiles fratres nostros, N. Sanctae Rupinae Episcopum, & N. Presbyterum Cardinalem, pro diversis negotiis ad partes illas de nostro latere delegavimus, eisque viva voce injunximus, ut ad Ecclesiam vestram accederent, atque de vita, & miraculis Henrici Regis, rei veritatem diligenter inquirerent, & literis suis nobis significarent.

Legatorum relatio, & aliorum attestatio, de meritis ipsius Henrici.

§. 1. Nunc autem eorumdem fratrum nostrorum, & multorum religiosorum, & discretorum virorum attestatione, de castitate ipsius, de fundatione Bambergensis Ecclesiae, & multarum aliarum, quarumdam quoque Episcopatum sedium reparatione, & multiplici elemosynarum largitione, de conservatione Regis Stephani, & totius Hungariae, Domino cooperante, per eum facta; de glorioso etiam ipsius obitu, pluribusque miraculis post ejus obitum, ad ipsius corporis praesentiam divinitus ostensis, multa cognovimus. Inter quae illud

Bullar. Mag. Tom. I.

praecipuum & memorabile plurimum attendentes, quod cum diadema, sceptrumque Imperii suscepisset, non Imperialiter vixit. In thoro etiam legitimo positus (quod paucorum fuisse legitur) integritatem callimoniae usque in finem vitae conservavit.

§. 2. Quae quidem nos omnia simul perpendentes, atque devotionem vestram, & Ecclesiae Bambergensis, quae S. R. E. soli subesse dignoscitur, diligenter considerantes, tamen hujusmodi petitio nisi in generalibus Conciliis admitti non solet, auctoritate tamen S. R. E. quae omnium Conciliorum firmamentum est, petitionibus vestris acquiescimus. Atque ejusdem memorabilis viri, cujus exaltationem requiritis, fratrum nostrorum Archiepiscoporum, & Episcoporum, qui praesentes aderant, communicato consilio, memoriam inter Sanctos de cetero fieri censemus, & anniversarium ipsius diem solemniter celebrari constituimus. Vestra itaque interest, sic in S. R. E. obedientia, & fidelitate persistere, & ei digne devotionis obsequiis respondere, ut ampliori Beati Petri & nostra gratia digni inveniamini.

Datum Trans Tyberim 2. Idus Martii.

Canonizatio ejusdem Henrici ab ipso Pontifice promulgatur.

Dat. P. An. 8. die 13. Martii.

Confirmatio Constitutionum (quae Charta Charitatis appellantur) ab Ordine Cisterciensi Monachorum S. Benedicti, pro suo bono regimine editarum.

II.

Alias ordinationes similes statuerunt alii Pontifices, quae tibi indicaverunt infra in Greg. XII. const. 18. Superflua.

Institutionem vero hujus Ordinis, & alia, attende super in Const. 1. Paschal. II. Desiderium.

EUGENIUS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI: Dilectis filiis Gothonio Cisterciensi, ac ceteris fratribus ac Monachis, tam praesentibus, quam futuris, regularem vitam, & Cisterciensi Ordinis statuta professis in perpetuum.

Edita A. D. 1152.

Scrofancta Romana Ecclesia sic in Beato Petro Apostolorum Principe à Domino promissionem obtinuit, quod Universalis Ecclesiae fundamentum existeret, & praecipuum accepit, ut Christianae fidei professor, in fide, religione, omnique sanctimonia confirmaret. Itaque universarum Ecclesiarum profectibus sollicitam se semper exhibuit, & de instituendo, conservando, & provehendo in omnibus Ecclesiis cultu Sacrae Religionis, fuit omni tempore studiosa, ut & ab ea, sicut à fonte, ad universos Ecclesiae filios sit religio derivata; & quod ab aliis, qui spiritus primitias acceperunt, religiosè ac salubriter institutum est, per eandem immutabilem acceperit firmitatem.

Exordium.

§. 1. Inde est dilecti in Domino filii, quod sacrae Religionis vestrae opinione, tanquam odore agri pleni, cui benedixit Dominus, provocati, religiosi postulationibus vestris benignum impertimur assensum, & regulares institutiones vestras auctoritate Apostolica confirmamus. In quibus sub certis capitulis quae inferius annexa sunt, decrevimus exprimenda.

Confirmatio Statutorum Ordinis Cisterciensis, inter quae continetur quod Abbatia non erigatur absque Episcopi confirmatione.

§. 2. Statuistis equidem inter vos, ne in alicujus Antistitis diocesi Ordinis vestri Abbatia fundetur, donec ipse Antistes decretum, quod inter Ecclesias Ordinis vestri ad custodiam disciplinae firmatum est, ratum se habere promittat.

Regula S. Benedicti in omnibus Monasteriis uniformiter observetur, & etiam canonicus, & alia Ordinis instituta.

§. 3. Et ut in omnibus Monasteriis de Ordine vestro, sicut in Cisterciensi Ecclesia, B. Benedicti Regula perpetuis temporibus observetur, & in lectionem ipsius nullus Ordinis vestri professor, praeter simplicem & communem intelligentiam, quemlibet alium sensum inducat, sed uniformiter, & sicut quaeque distincta noscuntur, intelligatur ab omnibus, & inviolabiliter observetur. Eisdemque penitus observantias, eundem cantum, & eosdem libros, qui ad officium Ecclesiasticum pertinent, per

Nullumque contrarium premissum permissum.

Capitulum generale Cistercii singulis annis celebratur, & in eo conveniunt Abbates hic non excepti.

Abbatum culpa vel controversia in Capitulo diffiniatur.

Abbas non eligatur de alio Ordine.

Omnia alia statuta ordinis, & signa contenta in Charta Charitatis confirmantur.

Lata Ordinis non perituram, si jubetur.

Communia interdicta non impediunt celebrationem divinorum.

Monachi non trahantur ad iudicium seculari.

Sanctio penalit in contravenientibus.

Invocatio pro observantibus.

Papa subscripsit.

Cardinalium subscripsiones.

per universas Ecclesias vestri Ordinis teneatis. Nec aliqua omnino Ecclesia, vel persona Ordinis vestri adversus communia ipsius Ordinis instituta privilegium a quolibet postulare audeat, vel obtentum quomodolibet retinere. §. 4. Ordinarum est etiam inter vos, ut omnes Abbates de Ordine vestro, singulis annis ad generale Capitulum Cisterciense, omni postposita occasione conveniant, illis solis exceptis, quos a labore vite, infirmitas corporis retardaverit. Qui tamen idoneum nuncium delegare debebunt, per quem necessitas remotionis illorum valeat Capitulo nunciari. Et illis item exceptis, qui in remotioribus partibus habitantes, sine grandi, & evidenti difficultate se nequiverint Capitulo presentare. Qui nimirum eo termino venient, qui eis in ipso fuerit Capitulo constitutus.

§. 5. Præterea si aliqua controversia inter quoslibet Abbates de Ordine vestro emerferit, vel de aliquo illorum tam gravis culpa fuerit propalata, ut suspensionem, aut depositionem etiam mereatur, quicquid inde a Capitulo fuerit canonicè definitum, sine retractatione aliqua observetur.

§. 6. Personam autem de aliquo Ordine nulla Ecclesiarum vestrarum sibi eligat in Pastorem, prout nec vestri Ordinis aliquam Monasterii aliis statutis ordinari posse Abbatem.

§. 7. Hæc nimirum dilectissimi filii de multis institutionibus Ordinis vestri excerptimus, & propriis curavimus Capitulis designare. Quia verò singula, quæ ad Religionis profectum, & animarum salutem regulariter ordinastis, præsentis abbreviationi nequiverunt annecti, nos cum his quæ præscripta sunt, omnia quæ continentur in Charta vestra, quæ appellatur Charitatis, & quæcumque inter vos Religionis intuitu regulariter statutis, auctoritate Apostolica roboramus, & vobis, vestrisque successoribus, & omnibus qui ordinem vestrum professi fuerint, inviolabiliter perpetuis temporibus decernimus observanda.

§. 8. De cætero quia propositum firmum habetis, habitationis vestre loca extra conversationem secularium eligendi, grangias vestras, sicut & atria Ecclesiarum, a pravorum incurfu ac violentia, liberat & quietas fore statuimus, & ut nullus ibi hominem capere, spoliare, verberare, aut rapinam exercere præsumat, in virtute Sancti Spiritus inhibemus.

§. 9. Sancientes etiam, ut propter communia interdicta Terrarum, nulla Ecclesiarum vestrarum a divinis compellatur officii abstinere. Sed liceat omnibus de ordine vestro, excommunicatis & interdictis eisdem, clausis januis, submissa voce fratribus suis divina celebrare solemnia.

§. 10. Interdicimus item ne aliqua omnino persona Fratres Ordinis vestri audeat ad secularia iudicia provocare; sed si quisquam sibi adversus eos aliquid crediderit de jure competere, sub Ecclesiastico Iudicis examine experiendi habeat facultatem.

§. 11. Decernimus ergo, ut nulli aliquando liceat his quæ in hac pagina ex auctoritate Apostolicæ Principis a nobis confirmata, & constituta sunt, ausu temerario contraire, ac nostræ hujus sanctionis vigorem aliqua præsumptione infringere. Si quis autem hoc attentare præsumperit, & culpam suam satisfactione congrua contempserit emendare, divino animadversionis iudicio se noverit subiacere.

§. 12. Cuncta autem ista servantibus, sit gratia, & pax à Deo, ac Domino nostro JESU CHRISTO, quatenus, & fructum pie devotionis, & actionis bonæ percipiant, & apud supremum Iudicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Ego Eugenius Catholica Ecclesia Episcopus subscripsit. Ego Ivarus Tusculanus Episcopus subscripsit. Ego Hugo Hostien. Episcopus subscripsit. Ego Ubalduus Presbyter Card. tit. S. Praxedis subscripsit. Ego Aribertus Presbyter Cardinalis tit. S. Anastasie subscripsit. Ego Rolandus Presbyter Card. tit. S. Marci subscripsit. Ego Gerardus Presbyter Cardinalis tit. S. Stephani in Cælio monte subscripsit.

Ego Joannes Presbyter Cardinalis tit. SS. Joannis, & Pauli subscripsit.

Ego Henricus Presbyter Cardinalis tit. SS. Nerei, & Achillei subscripsit.

Ego Joah. Presbyter Card. tit. S. Equitii subscripsit.

Ego Otho Diaconus Cardinalis S. Georgii ad Velum aureum subscripsit.

Ego Guido Diaconus Cardinalis Sanctæ Marie in Porticu subscripsit.

Ego Joannes Diaconus Card. SS. Sergii, & Bacchi subscripsit.

Ego Ildebrandus S. R. E. Diaconus Card. subscripsit.

Ego Gerardus S. R. E. Diaconus Card. subscripsit.

Ego Odo Diaconus Card. S. R. E. subscripsit.

Ego Bernardus S. R. E. Diaconus Card. subscripsit.

Datum Signæ, per manum Bosonis S. R. E. Scrip-
toris Kalen. Augusti, Indictione decimaquinta, Incarnati-
onis Dominicæ Anno 1152. Pontificatus verò D. Eug-
genii Papæ III. Anno 8.

Subsequitur Charta Charitatis superius confirmata.

Quia unius veri Regis & Domini & Magistri nos omnes serios, licet inutiles, esse cognoscimus, idcirco Abbatibus & Cofratribus nostris Monachis, quos per diversa loca Dei pietas per nos miserimos hominum, sub regulari disciplina ordinaverit, nullam terrenæ commutationis, seu rerum temporalium exactionem imponimus. Prodesse enim illis, omnibusque S. E. filiis cupientes; nihil quod eos gravet, nihil quod eorum substantiam minuat, erga eos agere disponimus. Ne dum nos abundantes de eorum paupertate esse cupimus, avaritiæ malum, quod secundum Apostolum idolorum servitus comprobatur, evitare non possimus.

§. 1. Curam tamen animarum illorum, gratia charitatis retinere volumus, ut si quando à sancto proposito & observantia Sanctæ Regulæ declinare, quod ablitentaverint, per nostram sollicitudinem ad rectitudinem vite redire possint.

§. 2. Nunc ergo volumus, & illis quoque præcipimus, ut Regulam Sancti Benedicti per omnia observent, sicut in novo Monasterio observatur. Non alium inducant sensum in lectione Sanctæ Regulæ, sed sicut antecessores nostri Sancti Patres, Monachi videlicet novi Monasterii intellexerunt & tenuerunt, & nos hodie intelligimus & tenemus; ita & isti intelligant & teneant.

§. 3. Et quia omnes Monachos ipsorum ad nos venientes, in claustrum nostrum recipimus, & ipsi similiter nostros in claustris, idcirco opportunum nobis videtur, & hoc volumus etiam, ut mores & cantum & omnes libros ad horas diurnas & nocturnas, & ad Missam necessarios, secundum formam morum & librorum novi Monasterii possideant, quatenus in actibus nostris nulla sit discordia, sed una charitate, una regula, similibusque vivamus moribus.

§. 4. Nec aliqua Ecclesia, vel persona Ordinis nostri, adversus communia ipsius Ordinis instituta, privilegium a quolibet postulare audeat, vel obtentum quolibet modo retinere.

§. 5. Cum verò Abbas novi Monasterii ad aliquod bonum Cœnobium visitandi venerit gratia, illius loci Abbas Ecclesiam novi Monasterii suæ esse Ecclesiæ Matrem recognoscat, & cedat ei in omnibus locis Monasterii. Et ipse Abbas adveniens, locum illius loci Abbatis, quandiu ibi manserit teneat, excepto quòd non in Hospitio, sed in Refectorio cum fratribus propter disciplinam servandam comedet, nisi Abbas loci illius defuerit. Similiter & omnes supervenientes nostri Ordinis Abbates faciant. Quod si plures supervenerint, & Abbas loci defuerit, Prior illorum in Hospitio comedat. Ex hoc excipitur, quòd Abbas loci illius, & in præsentia majoris Abbatis, Novitios suos post regularem probationem benedicat.

§. 6. Abbas quoque novi Monasterii caveat, ne quidquam præsumat tractare, aut ordinare, aut contingere de rebus illius loci ad quem venerit, contra Abbatis vel fratrum voluntatem. Si autem præcepta Regulæ, vel Ordinis nostri intellexerit in eodè loco prævaricari, cù consilio

Exaltatione la Abbati. imponatur per Abbatem Cisterci.

Si illi ab observantia regula declinant, per eundem ad eam redueantur.

Regula S. Benedicti ab omnibus observetur. Hoc specialiter continetur in præserta cons. Eug. 3.

Idem cautus, mores & instituta ubique teneantur. Hoc quoque est in eadem cons.

Nullum privilegium contrarium possit.

Hoc etiam est in d. cons. Abbas Cistercii visitet omnia Ordinis Monasteria.

Personas corrigat, sed bonis nihil adimat absque consensu Fratrum, & Abbatis loci.

consilio presentis Abbatis charitative studeat fratres corrigere. Si vero Abbas loci illius non affuerit, nihilominus quod sinistrum invenerit, corrigat.

Visitatione singulis annis.

§. 7. Quemlibet per annum visitet Abbas Majoris Ecclesie, vel per se, vel per aliquos de Coabbatibus suis, omnia Monasteria, quae ipse fundaverit. Et si fratres amplius visitaverit, inde gaudeant magis.

Monasterium Cistercii visitatur a quatuor primis Abbatibus.

§. 8. Domum autem Cisterciensem simul per seipso visitent quatuor primi Abbates de Firmitate, de Pontiniaco, de Claravalle, & de Morimundo, die qua inter se constituerint, praeter annum Capitulum, nisi forte aliquem eorum gravis aegritudo detineat.

Abbatibus venientibus ad Monasterium Cistercii, quid agant.

§. 9. Cum autem aliquis nostri Ordinis Abbas ad novum Monasterium venerit, reverentia Abbati exhibeat congrua, stallum Abbatis illius teneat, in Hospitio comedat, si tamen Abbas defuerit. Si vero praesens fuerit, nihil horum agat, sed in Refectorio comedat. Prior autem loci negotia Cœnobii disponat.

Abbatibus ubi conveniunt, quid servent inter eos.

§. 10. Inter Abbatis illas quae se non genuerunt alterutras, ista erit lex: Omnis Abbas in omnibus locis sui Monasterii Coabbati suo cedit adveniendi, ut impleatur, Honore invicem praevinentes. Si duos, aut eo amplius convenerint, qui prior adveniendis erit locum superiorem tenebit. Omnes tamen praeter Abbatem praesentis loci, in Refectorio comedent, ut supra diximus. Alias autem ubicumque convenerint, secundum tempus Abbatiarum ordinem suum tenebunt, ut cujus Ecclesia fuerit antiquior, ille sit prior. Ubicumque vero confederint, humiliant sibi mutuo.

Ecclesia si Cœnobium de novo construxerit, quid faciendum.

§. 11. Cum vero aliqua Ecclesiarum nostrarum, Dei gratia aded creverit, ut aliud Cœnobium construere possit, illam diffinitionem quam nos inter nostros Confratres tenemus, & ipsi inter se teneant, excepto quod annum inter se Capitulum non habebunt.

Capitulum Cistercium, quotannis celebratur.

§. 12. Sed omnes Abbates de Ordine nostro singulis annis ad generale Capitulum Cisterciense, omni postposita occasione convenient, illis solis exceptis, quos corporis infirmitas retinuerit; qui tamen idoneum nunciū delegare debent, per quem necessitas remotionis eorum valeat Capitulo nunciari. Et illis item exceptis, qui in remotioribus partibus habitantes, eo termino venient, qui eis fuerit in Capitulo constitutus. Quod si quis alia quacumque occasione quandoque remanere a nostro generali Capitulo praesumpserit, sequentis anni Capitulo pro culpa veniam petat, nec sine gravi animadversione transeat.

De salute animarum, observantiaque reg. Cistercii ibi tractatur.

§. 13. In quo Capitulo de salute suarum animarum tractent. In observatione Sanctae Regulae, vel Ordinis, si quid est emendandum vel corrigendum, ordinem. Bonum pacis & charitatis inter se confirmant.

De de Abbatum vitioforum correctione agitur.

§. 14. Si quis vero Abbas minus in regula studiosus, vel saecularibus nimis intentus, vel in aliquibus vitioforum repertus fuerit, ibi charitative clametur, Veniam petat, poenitentiam pro culpa sibi indictam adimpleat. Hanc vero clamorem non nisi Abbates faciant.

Omniūque culpa corrigantur ibid.

§. 15. Si forte aliqua controversia inter quoslibet Abbates emerit, vel aliquorum illorum tam gravis culpa proposita fuerit, ut suspensionem, aut etiam depositionem mereatur, quicquid inde a Capitulo fuerit diffinitum, sine retractatione observetur. Si vero pro diversitate sententiarum in discordiam causa devenit, illud inde irrefragabiliter teneatur, quod Abbas Cisterciensis, & hi qui sanioris consilii, & magis idonei apparuerint, iudicabunt. Hoc observato, ut nemo eorum ad quos specialiter causa respexerit, diffinitioni debeat interesse.

Monasterium pauperum subveniatur, ibid.

§. 16. Quod si aliqua Ecclesia pauperum intolerabilem incurrit, Abbas illius Cœnobii coram omni Capitulo causam nunciare studeat. Tunc singuli Abbates maximo charitatis igne incensi, illius Ecclesiae penuriam rebus a Deo sibi collatis, prout abundaverint, sustentare festinent.

Electio Abbatis cuiusque Monasterii quomodo agenda.

§. 17. Si qua domus Ordinis nostri Abbate proprio fuerit destituta, Major Abbas, de cujus domo illa exivit, omnem curam habeat ordinationis illius, donec in ea Abbas alius eligatur. Et praefixa die electionis, etiam ex Abbatibus, si quos domus illa genuit, advocentur, & consilio ac voluntate Patris Abbatis, Abbates & Monachi domus illius Abbatem eligant.

Bullar. Mag. Tom. I.

§. 18. Domui autem Cisterciensi quae Mater est omnium nostrum, dum proprio caruerit Abbate, quatuor primi Abbates, scilicet de Firmitate, & de Pontiniaco, de Claravalle, & de Morimundo provideant, & super eos sit cura domus illius, donec Abbas in ea electus fuerit & statutus. Ad electionem autem Cisterciensis Abbatis, praefixa, & praenominata die ad minus per quindecim dies convocentur ex Abbatibus, qui ex domo de Cistercio exierunt, & ex aliis quos praedicti Abbates, & fratres Cistercienses idoneos noverunt, & congregati in nomine Domini, Abbates & Monachi Cistercienses eligant Abbatem.

Electio Abbatis Cistercii quomodo agenda.

§. 19. Liceat autem cuique Matri Ecclesiae nostri Ordinis, non solum in Monachis filiarum suarum Ecclesiarum, sed de ipsis quoque Abbatibus earum liberè sibi, si necesse fuerit, assumere Abbatem. Personam vero de alio Ordine nulla de Ecclesiis nostris sibi eligat in Abbatem, sicut nec nostrum aliquem licet aliis Monasteriis, quae non sunt de Ordine nostro, dari.

Persona Abbatis non eligatur de alio Ordine, nec alteri Ordini datur.

§. 20. Si quis Abbas pro inutilitate, seu pusillanimitate sua, a Patre suo Abbate domus illius, unde sua exiit, postlaverit ut ab onere Abbatiae suae relaxetur, caveat ille, ne facile & sine rationabili causa, & multum necessaria acquiescat. Sed & si qua tanta fuerit necessitas, nihil per se inde faciat, sed convocatis aliquibus Abbatibus aliis nostri Ordinis, eorum consilio agat quod pariter noverint oportere.

Hoc idem habetur in praesertim c. 1. Eugenii. Quando Abbas sit ad sui instantiam ab onere Abbatiae relaxandus.

§. 21. Si quis vero Abbatum, contemptor Sanctae Regulae, aut Ordinis esse praevicator, vel commissorum sibi fratrum vitiis consentiens innotuerit, Abbas Matris Ecclesiae per se ipsum vel Priorem suum, aut quomodo opportunus potuerit, de emendatione eum admoneat usque quater. Quod si nec ita correctus fuerit, nec sponte cedere voluerit, congregato aliquanto numero Abbatum nostrae Congregationis, transgressorem Sanctae Regulae ab officio suo amoveant, ac deinceps alter qui dignus sit, consilio & voluntate majoris Abbatis, ex Monachis illius Ecclesiae simul & Abbatibus, si qui ad eam pertineant, sicut supra dictum est, eligatur.

Vel uti praevicator Ordinis, remouendus & deponendus.

§. 22. Si autem ille qui deponitur, aut Monachi ejus (quod Deus avertat) contumaces & rebelles esse voluerint, vel sententiam minimè acquiescant, ab ipso Abbate Matris Ecclesiae, & à cæteris Coabbatibus ejus, excommunicationi subdantur, ac deinceps ab eo coarceantur, prout fieri potuerit, & cognoverint expedire. Ex hoc sane si quis illorum ad se reversus de morte animae suae resurgere, & ad matrem suam redire voluerit, tanquam filius poenitens recipiatur. Nam sine hac causa multo semper studio devitanda, nullus Abbas Monachum alterius cujuscumque Abbatiae Ordinis nostri, sine ejus voluntate inter suos ad habitandum Monachos introducat.

Si deponitur vel ejus Monachi sint rebelles, coarceantur.

§. 23. Eodem etiam modo, si forte (quod absit) Abbates nostri Ordinis, Matrem nostram Cisterciensem Ecclesiam in sancto proposito languescere, & ab observatione Regulae, vel Ordinis nostri exorbitare cognoverint, Abbatem ejusdem loci per quatuor primos Abbates, scilicet de Firmitate, de Pontiniaco, de Claravalle, & de Morimundo, sub cæterorum Abbatum nomine, usque quater, ut corrigatur ipse, & alios curet corrigere, admonent. Et cætera quae de aliis dicta sunt Abbatibus, si incorrigibiles apparuerint, circa eum studiosè adimpleant. Excepto quod si sponte cedere noluerit, nec deponere, nec contumaci dicere anathema poterunt, donec aut in generali Capitulo, aut si illud forte jam visum fuerit expectari non posse, in Conventibus aliis convocatis Abbatibus, qui de Cistercio exierunt, & aliquibus aliorum, virum inutilem ab officio suo deponant, & tamen ipsi, quam Monachi Cistercienses idoneum Abbatem eligere studeant. Quod si Abbas ille & Monachi Cistercienses contumaciter recalcitrare voluerint, gladio excommunicationis eos ferire minimè vereantur. Postea vero, si quis horum praevicatorum tandem respiscere, & animam suam salvare cupiens, ad quamlibet quatuor nostrarum Ecclesiarum, sive ad Firmitatem, sive ad Pontiniacum, sive ad Claravalle, sive ad Morimundum confugerit, sicut domesticus, & cohaeres Ecclesiae cum regulari satisfactione recipiatur, quoad usque propriae Ecclesiae,

Abbas Cistercii quomodo sit corrigendus, & quid agenda sit si ipse & Monachi Cistercii recalcitraverint.

EVGENIUS TERTIVS.

Ecclesie, sicut iustum fuerit, reconciliata, quandoque reddatur. Interim autem, annum Abbatum Capitulum, non apud Cistercium, sed ubi à quatuor supra notatis Abbatibus provifum fuerit, celebrabitur.

III. Indictio belli, & Cruciatæ contra Paganos pro defensione Terræ Sanctæ Hierusalem, cum Indulgentiarum, & Privilegiorum concessione pro Cruce signatis.

Ad hæc vide notata infra ad Const. Gregorii VIII. Audita tremendi.

Edita A. D. 1143. EVGENIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI: Charissimo filio Ludovico Illustri, & glorioso Francorum Regi, & dilectis filiis Principibus, & universis Dei fidelibus per Galliam constitutis, salutem & Apostolicam benedictionem.

Pont. multum laborum pro liberatione Orientalis Ecclesie. Urbanus II. magnæ pro motu exercitu Hierusalem, ac alias Civitates expugnatis, Francorum præfatis fratri auxilio.

Sed postea eam aliquas pagani occupaverunt.

Quod Christianorum maxime cordi detestabile.

Nicæo Pbt. auxilium Regis ac Principum Regni Francia impiorum pro subventionem Occidentalis Ecclesie.

Quantum prædecessores nostri Romani Pontifices pro liberatione Orientalis Ecclesie laboraverint, & antiquorum relatione didicimus, & gestis eorum scriptum reperimus.

Prædecessor etenim noster fel. mem. Papa Urbanus, tanquam tuba intonuit, & ad ipsius liberationem S. R. E. filios de diversis mundi partibus sollicitate curavit. Ad ipsius siquidem vocem Ultramontani, & præcipue Francorum Regni fortissimi, & strenui bellatores, & illi etiã de Italia, charitatis ardore succenti convenerunt, ut maximo congregato exercitu, non sine magna proprii sanguinis effusione, divino eos auxilio comitate, Civitatem illã, in qua Salvator noster pro nobis pati voluit, & gloriosum ipsius sepulchrum passionis suæ nobis memoriale dimitit, & quamplures alias, quas prolixitate vitantes, memorare super sedimus, à Paganorum spurcicia liberarent. Quæ per gratiam Dei, & patrum vestrorum studium, qui per intervalla temporum eas defendere, & Christianum nomen in partibus illis dilatare pro viribus studuerunt, usque ad nostra tempora à Christianis detentæ sunt, & aliz Urbes infidelium ab ipsis viriliter expugnatae.

Nunc autem nostris, & ipsius populi peccatis exigentibus (quod sine magno dolore, & gemitu nos proferre non possumus) Edessa Civitas, quæ nostra lingua Rohais dicitur, quæ etiam ut fertur, cum quondam in Oriente tota terra à Paganis detineretur, ipsa sola sub Christianorum potestate Domino serviebat, ab inimicis Crucis Christi capta est, & multa Christianorum Castellula ab ipsis occupata, ipsius quoque Civitatis Archiepiscopus cum Clericis suis, & multi alii Christiani ibidem interfecti sunt, & Sanctorum reliquæ infidelium conculcationi datæ sunt, & dispersæ.

In quo quantum Ecclesie Dei, & toti Christianitati periculum imminet, & nos cognoscimus, & prudentiam vestram latere non credimus. Maximè namque nobilitatis, & probitatis indicium fore cognoscitur, si ea, quæ patrum strenuitas acquisivit, à vobis filiis strenuè defendantur; verumtamen si (quod absit) secus contigerit, patrum fortitudo in filiis imminuta probatur.

Universitatem itaque vestram in Domino commonemus, rogamus, atque præcipimus, & in peccatorum remissionem injungimus, ut qui Dei sunt, eo maxime potentiores & nobiles, viriliter accingantur, & infidelium multitudinè, quæ se tempus victoriæ super nos adeptam lætatur, sic occurrere, & Ecclesiam Orientalem tanta patrum vestrorum (ut prædiximus) sanguinis effusione ab eorum tyrannide liberam, ita defendere, & multa captivorum millia confratrum nostrorum de ipsorum manibus eripere studeatis, ut Christiani nominis dignitas vestro tempore augeatur, & vestra fortitudo, quæ per universum mundum laudatur, integra, & illibata servetur. Sit vobis etiam in exemplum bonus ille Matathias, qui pro paternis legibus conservandis seipsum cum filiis & parentibus suis morti exponere, & quicquid in mundo possidebat relinquere nullatenus dubitavit, atque tandè divino cooperante auxilio, per multos tamen labores, tâ ipse, quam sua progenies de inimicis viriliter triumphavit.

Nos autem vestrorum quieti, & ejusdem Ecclesie destitutioni paternæ sollicitudine providentes, illis, qui tam sanctum, tamque pernecessarium opus, & laborem devotionis intuitu suscipere, & perficere decreverint, illam peccatorum remissionem, quam præfatus prædecessor noster Papa Urbanus instituit, auctoritate nobis à Deo concessa, concedimus, & confirmamus.

Atque uxores, & filios eorum, bona quoque, & possessiones sub S. Ecclesie, nostra etiam, & Archiepiscoporum, & Episcoporum, & aliorum Prælatorum Ecclesie Dei protectione manere decernimus.

Auctoritate etiam Apostolica prohibemus, ut de omnibus, quæ cum Cruce accepertint, quietè possederint, nulla desineps quæstio moveatur, donec de ipsorum reditu, vel obitu certissime cognoscatur.

Præterea quoniam illi, qui Domino militant, nequaquam in vestibus pretiosis, nec cultu formæ, nec canibus, vel accipitribus, vel aliis, quæ portant lasciviam, debent intendere, prudentiam vestram in Domino commonemus, ut qui tam sanctum opus incipere decreverint, ad hæc non intendant, sed in armis, equis, & cæteris quibus infideles expugnent, totis viribus studium, & diligentiam adhibeant.

Quicumque verò are premuntur alieno, & tam sanctum iter puro corde conceperint, de præterito usuras non solvant, & si ipsi, vel alii pro eis occasione usurarum adstricti sunt Sacramento, vel fide, Apostolica eos auctoritate absolvimus.

Liceat eis terras, sive cæteras possessiones suas, postquam commoniti propinqui, sive Domini, ad quorum feudum pertinent, pecuniam commodare aut noluerint, aut non valuerint, Ecclesiasticis, vel aliis quoque fidelibus, liberè sine ulla reclamazione impignorare.

Peccatorum remissionem, & absolutionem juxta præfati prædecessoris nostri institutionem, Omnipotentis Dei, & beati Petri Apostolorum Principis auctoritate, nobis à Deo concessa talem concedimus, ut qui tam sanctum iter devotè inceperit & perfecit, sive ibidem mortuus fuerit, de omnibus peccatis suis, de quibus corde contrito & humiliato confessionem susceperit, absolutionem obtineat, & sempiternæ retributionis fructum ab omnium remuneratore percipiat.

Dat. Verrallæ, Kal. Decembris.

ANASTASIUS QUARTUS PONT. CLXX. ANNO DOMINI MCLIII.

Anastasio IV. Romanus, Conradus de Subura antea vocatus, Benedicti filius. Canonicus Regularis, Episcopus Cardinalis Sabinus, ab Honorio II. Papa factus. Creatus, & consecratus 6. Idus Julii Anno 1153. Vixit an. 1. mens. 4. dies 2. Creatus Episc. 2. Presb. toridem. Obiit Romæ in Patriarchio Lateran. 3. Nonas Dec. 1154. Corpus ejus in Basilica Costantiniana cõditum est. Vacavit sedes die 1. Confirmatio

Indulgentia ab Urbano PP. instituta largitur in opus perficentibus.

Eos filios, & uxores, & bona sub protectione Sancti Apostoli recipi. Lasciviam accipitrum, cum uxari prohibet.

Luxum, & lasciviam vitari.

Usurarium are eosdem liberari.

Feudalia bona certo modo pignorate permitti.

Peccatorum remissionem hoc opus perficentibus, vel in eorum moribus, si prævia contritione confessi fuerint, largitur. Dat. P. An. 1. Decembr.